

Nehledejme prázdnu slávu, nebudme jeden k druhému vyzývaví, nezávidme jeden druhému. Bratří, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti a každý si dej pozor sám na sebe, abys také nepodlehł pokušení.

Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův. Myslí-li si někdo, že je něco, a přitom není nic, klame sám sebe. Každý ať zkoumá své vlastní jednání; pak bude mít čím se chlubit, bude-li hledět jen na sebe a nebude se porovnávat s druhými. Každý bude odpovídat sám za sebe. (Přesněji: Neboť každý ponese svůj vlastní náklad.) Kdo je vyučován v slovu, nechť se s vyučujícím dělí o všechno potřebné k životu. (Galatským 5:26 až 6:6)

Matoušovo evangelium 6:24-34
Žalm 119:107 a 127

Každý sám za sebe

Společnost má vždycky nějaký řád, kterým se řídí, který jí drží pohromadě a při životu. Ústava v novém provedení, na níž budou slibovat zvolení poslanci, Občanský zákoník či zákoník práce, jednací řád Sněmovny a podobně. Ale co je to Kristův zákon? Je někde sepsán a má paragrafy? Je to ono dvojpríkázání lásky? Jsou to jiné pokyny, které jsou v různých podobách v liturgii křesťanské církve?

Pravděpodobně se tento zákon nedá vyjádřit slovy a větami. Je však živý, Kristova odpovědnost za naše životy se stala pravidlem. Obětoval se, vzal a unesl naše viny, což je dostatečným příkladem. Je to tedy zákon živoucí.

A tak v míře možné máme nést břemena těch druhých, alespoň ta, která se nést dají. Protože to nejdůležitější břímě ponese každý sám za sebe. Každý totiž bude odpovídat sám za sebe. Text zvláštním a dramatickým způsobem propojil společnou a osobní odpovědnost. „*Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův.*“ a „*Každý ponese svůj vlastní náklad...*“ (6:2 a 5)

Rodiče, vychovatelé, faráři, učitelé, zdravotní sestry a sanitáři, prostě všichni zastupitelé nesou to, co se dá poponést a sdílet.¹ To je vlastní význam voleb. Volíme si toho, komu svěříme díl svého nákladu. Kdo si myslí, že mandátem byl povýšen, tak se plete. Text to hezky říká: „*Myslí-li si někdo, že je něco, a přitom není nic, klame sám sebe.*“ (6:3) Mandátem jsme všichni zatíženi jaksí navíc k tomu všemu, co musíme nést sami za sebe.

A u toho, co musíme nést každý sám, může pomoci snad jen to, že to chápeme a nekomentujeme. Má smysl takovou zátěž probírat se svým Pánem v modlitbě, ale určitě ne se sousedy a spolupracovníky. Tím se té nezastupitelné odpovědnosti druhých nepomůže. Proto občas pláčeme s plačícími. I to je hodně! A taky se učíme od těch, kteří důstojně nesou svou vlastní odpovědnost.

A není to chyba stvoření, že Pán Bůh nechal některé věci na nás. Tuhle odpovědnost naložil už na první lidi. Bylo to tak od počátku, tak to chtěl! Adam a jeho žena měli práci v zahradě a svou odpovědnost neunesli. A výslovně opakuje Hospodin Kainovi, jejich staršímu synovi, že „*Nebudeš-li konat dobro, hřích se uvelebí ve dveřích a bude po tobě dychtit; ty však máš nad ním vládnout.*“ (Genesis 4:7) a dalším příkladem je Jidáš. Musel unést odpovědnost za to, co chce udělat: „*Co děláš, dělej rychle,*“ řekl mu Ježíš.“ (Janovo evangelium 13:27) Nešlo mu v tom pomoci. Musel se rozhodnout sám. A nakonec odpovědnost za náš vlastní a společný život nacházíme ve slovech apoštolských: „*Ať každý sám sebe prověří, než bude jíst z toho chleba a pít z toho kalichu. Kdo totiž jí a pije, aniž by si uvědomoval, že jde o (Pánovo) tělo, takový jí a pije své vlastní odsouzení. To proto je mezi vámi tolik slabých a nemocných, a mnozí dokonce umírají.*“ (1. dopis Korintským 11:28-30)

V té souvislosti se také zvažuje naše přenesená odpovědnost za druhé. Muž za ženu, rodiče za děti, faráři za svoje ovečky a podobně. A většina z nás si bere větší míru odpovědnosti, než by se brát

¹ I Mojžíš měl své zastupitele. Správce nad tisíci, sty, padesáti a deseti. Hospodin mu dal pravidlo: „*Oni budou soudit lid, kdykoli bude třeba. Každou důležitou záležitost přednesou tobě, každou menší záležitost rozsoudí sami. Ulehči si své břímě, ať je nesou s tebou.*“ (Exodus 18:22)

měla. Církev poroučí a hlídá, zda si lidé myslí věci správně. Muž má pocit, že je vládcem a žena usiluje o to samé vůči němu. Děti budou dělat to, co jsme řekli... Míra odpovědnosti za druhé není ani v úzkém vztahu taková, aby se dalo přenést i samo rozhodnutí. Je třeba říct, je třeba učit a být příkladem. A ze strany podřízených je třeba ctít a naslouchat, ale rozhodnutí zůstává na každém z nás. Apoštol to ještě říká v jiném dopisu: „Každý z nás tedy složí Bohu účet sám za sebe.“ (Dopis Římanům 14:12) ²

1. Nejen ve volebních místnostech, ale i potom zůstane něco „za plentou“, zůstane nám osobní rozhodnutí k tomu, co se prostě musí udělat, co je a bude potřebí pro nás a pro naše okolí. A je třeba si vážit těch, kteří poponášejí starosti celé společnosti, doprovázet je a modlit se za ně.
2. Pánu Bohu vytýkáme, že toho nechal na nás moc. A že nám do toho našeho světa nemluví ač by měl. A vždycky chceme, aby tak trochu přihnul tu lidskou svobodu a zodpovědnost. Něco za nás. Jenže on za nás udělal to maximum. Dal svého Syna a ten vzal naše hříchy na sebe a přijme-li člověk tu odpovědnost za očištěný život, může svobodně dýchat a poponášet břemena jiných a unést sebe sama. O to jde!
3. Nikdy nesmíme přejímat odpovědnost za druhé tam, kde to zůstává na nich. Ani ve chvíli, kdy by to rádi na nás přenesli. Tím uškodíme jim, protože na nich provozujeme násilí, ale také škodíme sami sobě, protože si na sebe bereme odpovědnost, která se nedá nést.

² A ještě ve stejném duchu je zmínka v 1. dopise Petrově 4:5, kde se píše: „Jednou však musí složit účty Tomu, který je připraven soudit živé i mrtvé.“